

paa, men jeg skal slutte med at sige, at jeg skal tage dette Spørgsmaal under Overvejelse og søge at bringe det frem i det andet Ting, sammen med Behandlingen af det Landstinget forelagte Toldlovsforslag.

Rørdam: Naar jeg har bedt om Ordet i denne Sag, er det, fordi jeg ogsaa gerne vil sige et Par Ord om det sidste Punkt paa det foreliggende Lovforslag Nr. 4. Det er en Ting, der i høj Grad angaar min Valgkreds, som jo er en af de mest sukkerroedyrkende Kredse i Landet. Jeg kan godt forstaa, at Landboerne gerne ville have Toldfrihed paa Melassefoder, og det er vel ogsaa fuldstændig berettiget, men paa den anden Side maa man se hen til, som det er fremhævet fra de danske Sukkerfabrikker og fra Nykøbing Sukkerfabrik, at Salget af Melassefoder spiller en ganske overordentlig stor Rolle for Sukkerfabrikkerne. Det andrager henimod 25 Millioner Pund om Aaret. Hvis dette Lovforslag vedtages i dets nuværende Skikkelse, vil det jo medføre, at udenlandsk Melassefoder gik toldfrit ind i Landet, medens der af dansk Melassefoder bliver betalt en Afgift af 1 Øre pr. Pd. Det forekommer mig at være ret uretfærdigt at stille den danske Produktion saaledes i Forhold til Udlandets. Her er jo ikke Tale om nogen Art Beskyttelse eller Ikke-Beskyttelse; det er jo i Virkeligheden saaledes, at man stiller den danske Produktion ugunstigere end den udenlandske, idet man ophæver Tolden af det udenlandske Produkt, men fremdeles bliver ved at kræve Told af det danske Produkt. Det synes jeg er i høj Grad uretfærdigt. Naar man saa ser hen til, at det, som det blev fremhævet af den højtærede Minister, i sidste Instans vil komme til at gaa ud over Roedyrkerne, idet de ere interesserede i Fabrikernes Gang, synes jeg, at vi, som ere Repræsentanter for Roedyrkere, maa bede om, at Lovforslaget bliver forandret saaledes, at der ydes Fabrikkerne en Kompensation for den Ting, de miste herved. Man ser jo, at Sukkeret har en Beskyttelse af $\frac{3}{4}$ Øre pr. Pd. Der har gentagne Gange fra Roedyrkernes Side været stillet Krav om, at denne Beskyttelse skulde forhøjes; det have vi ikke villet gaa med til, fordi vi ikke ere Beskyttelsesmand, og fordi vi mene, at det ikke blot ingen Gavn vil medføre, men snarere skade. Men paa den anden Side ville vi selvfølgelig gerne være med til at værne Fabrikkerne, naar der efter vor Mening virkelig bliver begaaet en Uretfærdighed mod dem, og det tror jeg,

dette Forslag vilde medføre, idet det for dem vil blive et Tab af $\frac{1}{4}$ Million Kr. aarlig.

Blem: Jeg vil ogsaa gerne tillade mig at give dette lille Forslag til en Lejlighedslov et Par anbefalende Ord med paa Vejen. Det forekommer mig, at der er god Grund til, naar vi nu en Gang tage Sigte paa Landbrugets og Fiskeriets Tary, ogsaa at se hen til det Spørgsmaal ved Sukkerfabrikationen, som der blev talt om. Jeg skulde ikke have noget derimod. Men jeg kunde dog have Lyst til at fremhæve et andet Punkt, som ogsaa er af stor Betydning, nemlig, at Mejerierne og Slagterierne maa betale Told af deres Saltforbrug ogsaa til Udførselsprodukter. Da disse jo udgøre vore vigtigste Eksportartikler, spiller denne Told en større Rolle for Landbruget end Melassefoderets Fordyrelse. Det er noget, jeg vil tillade mig at henstille. Jeg tænker, at hvis dette Forslag kommer til Behandling i et Udvalg, vil man overveje det Spørgsmaal, om der ikke er god Grund til ogsaa at give Toldfrihed paa det Salt, der anvendes til Smør og Flæsk, og som vi nu maa betale Told af, selv om vi eksportere dette Salt til Udlandet igen. Vi have nu under Toldlovsbehandlingen i mange Aar ventet paa at faa den Slags Billigheds- og Retfærdighedskrav løste.

Vor Toldlov stammer fra 4de Juli 1863, og den indeholder en vigtig Bestemmelse i § 18, idet der der er nævnt adskillige Poster, hvor Toldbestyrelsen kan eftergive Tolden. Man begynder selvfølgelig med Forsvarsvæsenet. Det første Punkt, der nævnes, er Jærn-Skyts og Projektiler. Det er det første, man tager Sigte paa. Nr. 2 er, at Vaaben, der indføres, ikke skulle betale Told, Nr. 3 er Kunstgenstande, og som Nr. 4 kommer Videnskaben. Altsaa, først kommer Militærvæsenet, saa Kunsten, saa Videnskaben. Hvad de have Brug for, skal være toldfrit. Dernæst komme Gødningsstoffer og Salt i Agerbrugets og Kvægaylens Tjeneste. Det kommer efter Kunsten og Videnskaben. Endelig kommer der en Post, som det i høj Grad har interesseret mig at se paa ved en lille Gennemgang af vor Toldlovgivnings Historie. Der kan gives Toldfrihed for det første Eksemplar af en almenyttig Maskine af en ny Konstruktion. Det staar i Toldloven, og der har ogsaa været givet Toldfrihed for saadanne Maskiner, indtil der kom en Kundgørelse af 5te Maj 1876, som gik ud paa, at efter de